

Muzikologa profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – muzikologs.
2. Profesijas kods – 2652 04.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:

– muzikologs ir speciālists, kurš pēta un izskaidro mūzikas attīstības procesus, mūzikas attīstības likumsakarības; savāc un analizē muzikoloģijas jomas nepieciešamos datus; izdara slēdzienus, kas ietver mūzikas sociālo, zinātnisko vai ētisko aspektu atspoguļojumu; izklāsta informāciju, idejas un risinājumus gan speciālistu, gan nespeciālistu auditorijā; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus; vada koncertlekcijas; spēlē vismaz vienu mūzikas instrumentu; lasa lekcijas; sastāda koncertprogrammas; sniedz informāciju par mūzikas dzīves notikumiem; novērtē atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju; veicina latviešu mūzikas iekļaušanos pasaules kultūras aprītē; rūpējas par Latvijas mūzikas kultūras mantojuma saglabāšanu; pielieto masu mēdiju mūsdienīgos tehniskos līdzekļus, kas nepieciešami muzikologa pamatuzdevumu veikšanai.

Muzikologs strādā kultūras un izglītības jomas uzņēmumos vai kā pašnodarbināta persona, vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja pielietot zināšanas muzikoloģijas jomā, pamatojoties gan uz tradīcijām, gan jaunākajām atziņām.
2. Spēja izskaidrot mūzikas attīstības likumsakarības, muzikālās daiļrades procesus.
3. Spēja analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.

4. Spēja vadīt koncertlekcijas, demonstrējot uz instrumenta skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus.

5. Spēja lasīt lekcijas, pielietojot jaunākās informācijas tehnoloģijas.

6. Spēja novērtēt skaņdarba interpretāciju, atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni.

7. Spēja nodarboties ar publicistiku, mūzikas pētniecību, rakstīt anotācijas, kritikas, atsauksmes, sniegt atzinumus.

8. Spēja rūpēties par Latvijas mūzikas kultūras mantojuma saglabāšanu.

9. Spēja sadarboties ar kultūras un izglītības institūcijām, mūziķiem, mūziķu kolektīviem un to vadītājiem, horeogrāfiem, komponistiem, veicinot latviešu mūzikas iekļaušanos pasaules kultūras aprītē.

10. Spēja brīvi spēlēt vismaz vienu mūzikas instrumentu.

11. Spēja organizēt un plānot savu radošo un pētniecisko darbību.

12. Spēja uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu.

13. Spēja pieņemt lēmumus un rast risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.

14. Spēja demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā.

15. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

16. Spēja nodrošināt darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

17. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu.

18. Spēja ievērot autortiesības un blakus tiesības.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Analizēt, salīdzināt un izvērtēt dažādu laikmetu, stilu un žanru skaņdarbus, skaņdarbu struktūru, mūzikas formu, mūzikas izteiksmes līdzekļus.

2. Novērtēt skaņdarba atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni.
3. Nodarboties ar publicistiku, mūzikas pētniecību, rakstīt anotācijas, kritikas, atsauksmes, sniegt atzinumus.
4. Spēlēt vismaz vienu mūzikas instrumentu.
5. Vadīt koncertlekcijas, lasīt lekcijas.
6. Izmantot informācijas meklēšanas un atlases līdzekļus, lietot biroja tehniku un informācijas tehnoloģijas.
7. Lietot mūzikas terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
8. Sadarboties ar kultūras un izglītības institūcijām, mūziķiem, mūziķu kolektīviem un to vadītājiem, horeogrāfiem un komponistiem.
9. Veikt darbu individuāli un komandā.
10. Plānot un vadīt komandas darbu.
11. Sistemātiski pilnveidot muzikologa profesionālo kvalifikāciju.
12. Pārvaldīt valsts valodu.
13. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.
14. Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un higiēnas prasības.
15. Ievērot vides aizsardzības noteikumus.
16. Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus.
17. Pārzināt dokumentu pārvaldības noteikumus un gatavot dokumentus atbilstoši tiem.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
 - 1.1. literatūras vēsture un literatūras teorija;
 - 1.2. mākslas vēsture;

- 1.3. filozofija;
- 1.4. reliģiju vēsture;
- 1.5. ētika.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. Latvijas un Baltijas valstu tradicionālā mūzika;
- 2.2. sociālā un saskarsmes psiholoģija;
- 2.3. pedagoģija;
- 2.4. komercdarbības pamati;
- 2.5. autortiesības un blakus tiesības;
- 2.6. mūzikas termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. muzikoloģija un etnomuzikoloģija;
- 3.2. mūzikas vēsture un teorija;
- 3.3. mūzikas forma;
- 3.4. harmonija un polifonija;
- 3.5. instrumentu mācība;
- 3.6. orķestra stilu vēsture, interpretācijas stili;
- 3.7. partitūru spēle un instrumentācija;
- 3.8. skatuves runa;
- 3.9. arhīvu prakse;
- 3.10. lauka pētījumi;
- 3.11. lektora prakse;
- 3.12. redaktora prakse;
- 3.13. publicistikas prakse;
- 3.14. žurnālistikas prakse;
- 3.15. akadēmisko vai tradicionālo instrumentu spēle;
- 3.16. valsts valoda;
- 3.17. divas svešvalodas saziņas līmenī;
- 3.18. darba aizsardzība;
- 3.19. vides aizsardzība;
- 3.20. darba tiesiskās attiecības;
- 3.21. informācijas tehnoloģijas;
- 3.22. zinātniskās pētniecības metodes;
- 3.23. muzikoloģijas attīstības stratēģija un plānošanas metodes.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākums	Uzdevumi
1. Nodarboties ar mūzikas pētniecību	1.1.vākt un analizēt muzikoloģijas jomas nepieciešamos datus; 1.2.pētīt mūzikas attīstības procesus; 1.3.izskaidrot mūzikas attīstības likumsakarības; 1.4.izdarīt slēdzienus, kas ietver mūzikas sociālo, zinātnisko vai ētisko aspektu atspoguļojumu; 1.5.izklāstīt informāciju, idejas un risinājumus gan speciālistu, gan nespeciālistu auditorijā; 1.6.analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus; 1.7.sniegt atzinumus; 1.8.veicināt latviešu mūzikas iekļaušanos pasaules kultūras aprītē; 1.9.rūpēties par Latvijas mūzikas kultūras mantojuma saglabāšanu; 1.10.pielietot masu mēdiju mūsdienīgos tehniskos līdzekļus, kas nepieciešami muzikologa uzdevumu veikšanai; 1.11.demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā; 1.12.ievērot autortiesības un blakus tiesības.
2. Nodarboties ar publicistiku	2.1.rakstīt anotācijas, kritikas, atsauksmes; 2.2.sniegt objektīvu informāciju par mūzikas dzīves notikumiem; 2.3.novērtēt skaņdarba interpretāciju, atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko kvalitāti; 2.4.lietot mūzikas terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās; 2.5.izskaidrot muzikālās daiļrades procesus, skaņdarba sacerēšanas teorijas.
3. Vadīt koncertlekcijas	3.1.plānot savu un komandas radošo darbību; 3.2.sastādīt koncertprogrammas; 3.3.lasīt lekcijas; 3.4.vadīt koncertprogrammas un citus publiskus mūzikas projektus; 3.5.demonstrēt uz instrumenta skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus; 3.6.sadarboties ar kultūras institūciju vadītājiem, mūziķiem, mūziķu kolektīviem un to vadītājiem, horeogrāfiem, diriģentiem;

	<p>3.7.sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās;</p> <p>3.8.radīt pozitīvu un radošu atmosfēru;</p> <p>3.9.uzņemt atbildību un iniciatīvu veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu;</p> <p>3.10.pārzināt dokumentu pārvaldības noteikumus un gatavot dokumentus atbilstoši tiem.</p>
4. Pilnveidot muzikologa profesionālo meistarību	<p>4.1.sekot mūzikas jomas aktivitātēm un aktualitātēm;</p> <p>4.2.piedalīties meistarības pilnveides izglītojošajos pasākumos;</p> <p>4.3.piedalīties pieredzes apmaiņā;</p> <p>4.4.izzināt citu valstu pieredzi un sasniegumus muzikoloģijā;</p> <p>4.5.apzināt muzikoloģijas jaunākās tendences;</p> <p>4.6.piedalīties profesionālo nevalstisko organizāciju darbā;</p> <p>4.7.pašizglītoties;</p> <p>4.8.attīstīt muzikologa prasmes un iemaņas;</p> <p>4.9.izkopt inovatīvās darbības pieredzi.</p>

Muzikologa profesijas standarta izstrādes darba grupa:

- Jānis Kudiņš – muzikologs, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Muzikoloģijas katedras vadītājs, docents, Zinātniskās pētniecības centra pētnieks, mākslas zinātņu doktors, biedrības – Latvijas Komponistu savienības biedrs;
- Anda Beitēne – muzikoloģe, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, zinātniskā un radošā darba prorektore, Muzikoloģijas katedras asociētā profesore, mākslas zinātņu doktore, Latvijas Zinātnes padomes eksperte mākslas nozarē;
- Ilma Grauzdiņa – muzikoloģe, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Muzikoloģijas katedras profesore, mākslas zinātņu doktore, biedrības - Latvijas Komponistu savienības biedre;
- Gundega Šmite – komponiste, muzikoloģe, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, doktorante, biedrības – Latvijas Komponistu savienības valdes locekle;
- Ilga Auguste – muzikoloģe, Latvijas Radio 3 „Klasika”, redaktore-programmu vadītāja, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Muzikoloģijas katedras docētāja.

Muzikologa profesijas standarta eksperti:

- U.Lielpēters – Kultūras ministrijas valsts sekretāres p.i.;
- G.Šmite – Latvijas Komponistu savienības valdes priekšsēdētāja;
- Ā.Kleckins – Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētājs.